

Apstiprināts

Aknīstes novada pašvaldības

priekšsēdētāja

_____/V. Dzene/

Aknīstē

2018. gada 29.augustā.

Aknīstes novada Gārsenes pagasta bibliotēkas

ATTĪSTĪBAS PLĀNS

2018.- 2022. gadam

1. Bibliotēkas pašreizējās situācijas raksturojums un analīze

1.1 Bibliotēkas darbības pilnvarojums

Gārsenes pagasta bibliotēka (turpmāk – Bibliotēka) ir Aknīstes novada Gārsenes pagasta pārvaldes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktajā kārtībā reģistrēta LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā. Bibliotēkas reģistra numurs BLB 1568 2004.gada 17. augustā ar labojumiem 2012. gada 4.aprīlī.

Bibliotēka veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību.

Bibliotēkas darbība tiek organizēta tā, lai iestāde atbilstu modernas, uz lietotāju orientētas bibliotēkas statusam ar plašu pieejamās informācijas klāstu un iespieddarbu krājumu, kas veicina kultūrmantojuma pieejamību un informācijas tehnoloģiju izmantošanu.

Gārsenes pagasta bibliotēka ir pagastā vienīgā publiskā bibliotēka.

Bibliotēkas darbības pamats ir Aknīstes novada pašvaldības apstiprināts nolikums un Gārsenes pagasta pārvaldes apstiprināti lietošanas noteikumi, attīstības plāns, krājuma veidošanas koncepcija un darba plāns.

Bibliotēka savā darbībā ievēro Bibliotēku likumu un citu LR normatīvo aktu prasības.

1.2 Bibliotēkas misija, vīzija, stratēģiskais mērķis

Bibliotēkas misija: veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību, būt par informācijas, izglītības, kultūras centru Gārsenes pagastā.

Bibliotēkas vīzija: bibliotēka – vietējās nozīmes centrs, kas sekmē mūžizglītības iespējas, apzina, saglabā un popularizē pagasta kultūrvēsturisko mantojumu.

Bibliotēkas mērķis: kļūt par mūsdienīgu, visām vecuma grupām pievilcīgu informācijas centru, saglabāt interesi par grāmatu, veicināt lasīšanu, nodrošināt kvalitatīvu, visiem pagasta iedzīvotājiem pieejamu informāciju, attīstīt bibliotēkas tehnoloģisko aprīkojumu, lai varētu sniegt kvalitatīvus pakalpojumus.

1.3 Bibliotēkas pakalpojumi, to pieejamība, bibliotēkas darba pamatrādītāji

Bibliotēkas telpas atrodas Gārsenes pilī. Lietotājiem paredzētā telpa (55m²) ir sadalīta zonās – abonements, bērnu stūrītis, zona datorlietotājiem un zona lasītavai.

Bibliotēka atvērta lietotājiem piecas dienas nedēļā – darba dienās.

Bibliotēka piedāvā saviem apmeklētājiem sekojošus pakalpojumus:

Bezmaksas pakalpojumi –

1. Bibliotēkas apmeklēšana, lietotāju reģistrēšana, iepazīstināšana ar bibliotēkas darba kārtību, konsultācijas par fondiem un informācijas meklēšanas iespējām.
2. Grāmatu, žurnālu, laikrakstu un citu dokumentu izsniegšana pēc lietotāja pieprasījuma lasītavā, abonementā.
3. Bibliotēkā abonēto datu bāzu izmantošana (Letonika, Lursoft laikrakstu datu bāze).
4. Interneta izmantošana.
5. Bibliogrāfisko uzziņu sniegšana.
6. Novadpētniecības materiālu izmantošana.
7. Bibliotēku, lasīšanu un literatūru popularizējoši pasākumi.
8. Bibliotēkas krājumā neesošu iespieddarbu un nepieciešamās informācijas pieprasīšana no citām Jēkabpils reģiona vai pilsētas bibliotēkām.

Maksas pakalpojumi (Nolikums par maksas pakalpojumiem Aknīstes novada bibliotēkās, apstiprināts Aknīstes novada domes sēdē 2012.gada 25.aprīlī ar grozījumiem 2013.gada 23.oktobrī.) –

1. Materiālu izdruka.
2. Materiālu kopēšana.

3.Skenēšana.

4.SBA pakalpojumi no citu reģionu bibliotēkām.

Bibliotēkā pieejams Aknīstes novada informatīvais izdevums "Aknīstes Novada Vēstis", kā arī novada mājaslapa www.agniste.lv

Bibliotēkas pakalpojumus izmanto, galvenokārt, Gārsenes pagasta iedzīvotāji, bet dažreiz arī pilī esošās viesnīcas viesi un pili apmeklējošie tūristi.

Bibliotēkas pamatrādītāji

Rādītāji	2015.	2016.	2017.	Dinamika 2017.g. sal. ar 2015.g.
Lietotāju kopskaits	211	218	211	=
t.sk. bērni un jaunieši	45	48	43	-2
Fiziskais apmeklējums	6174	4731	4469	-1705
t.sk. bērni un jaunieši	2755	454	526	-2229
Izsniegums	7268	9801	9346	+2078
grāmatas	2223	2532	2187	-36
periodika	5045	7267	7159	+2114
bērniem un jauniešiem	1042	304	226	-816
Iedzīvotāju skaits pagastā	850	836	803	-47
t.sk. bērni un jaunieši	63	69	59	-4
Lietot. % no iedz sk.	25%	26%	26%	+1
Lietot. % no iedz sk. bērni un jaunieši	71%	70%	73%	+2
Grāmatu krājuma apgrozījums	0.4	0.5	0.4	=
Periodisko izdevumu apgrozījums	3.2	4.5	4.3	+1.1

Lietotāju skaits nedaudz samazinājies, samazinājies arī bērnu/jauniešu bibliotēkas lietotāju skaits.

Fiziskais apmeklējums samazinājies, īpaši samazinājies bērnu/jauniešu apmeklējumu skaits, jo 2015.gadā pagastā vēl bija pamatskola. Gan skola, gan

bibliotēka atradās pilī un bērni bieži apmeklēja bibliotēku. Arī izsniegums bērniem/jauniešiem ir samazinājies tā paša iemesla pēc.

Izsniegums kopumā ir pieaudzis, jo bija abonēts plašs preses izdevumu klāsts un arī jaunajām grāmatām atvēlēti pietiekami līdzekļi, kurus samazināja 2017.gadā, un tas atspoguļojās arī uz izsniegumu.

Bibliotēkas lietotāju domas par bibliotēku, tās pakalpojumiem tiek iegūtas individuālu sarunu ceļā, kā arī apmeklētāji savu viedokli var paust atsauksmju un ierosinājumu grāmatā.

1.4 IT nodrošinājums

Bibliotēkā lietotājiem pieejami trīs datori (projekts 2008.g.).

Darbinieka dators iegādāts 2018.gadā par pašvaldības piešķirtajiem līdzekļiem. Vēl bibliotēkā ir printeris, multifunkcionālā iekārta, kopētājs, čeku printeris un svītrkodu lasītājs.

Internets bibliotēkā ir bez maksas. Interneta ātrums ir ļoti svārstīgs.

1.5 Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas telpu stāvoklis ir apmierinošs.

Iegādāta izkārtne un norāde.

Esošās mēbeles bibliotēkā ir apmierinošas. Būtu vēl nepieciešami sēžammaisi atpūtas zonai jauniešiem.

Jānomaina mēbeles otrā telpā, kurā varētu notikt arī nelieli pasākumi. Daļa no šim nolūkam nepieciešamajiem līdzekļiem ir piešķirta šogad.

Gan no estētiskā, gan siltuma viedokļa bibliotēkā būtu nepieciešamas jaunas krāsnis.

1.6 Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

Galvenais Bibliotēkas finansējuma avots ir Aknīstes novada pašvaldība. Finansiālais nodrošinājums atbilst bibliotēkas pamatfunkciju veikšanai.

Bibliotēkas darbības nodrošināšanai piešķirtie līdzekļi

Gads	Piešķirtie līdzekļi
2015.	10650
2016.	11319
2017.	12945

2017.gadā tika būtiski samazināti līdzekļi preses izdevumu abonēšanai(342,- EUR) un jaunu grāmatu iegādei (963,-EUR). 2018.gadā tie ir nedaudz palielināti (preses izdevumiem – 400,- EUR un grāmatām 1100,- EUR).

2. Stratēģiskā daļa

Bibliotēkas misija ir izglītotas, informētas un kulturālas vietējās sabiedrības veidošana.

No Bibliotēkas misijas izrietošie darbības uzdevumi:

1. Nodrošināt pagasta iedzīvotājiem un citiem bibliotēkas apmeklētājiem pieeju mūsdienīgiem, daudzveidīgiem bezmaksas informācijas resursiem.
2. Attīstīt bibliotēku par mūsdienīgu mūžizglītības centru personības pilnveidošanai un kultūras izzināšanai.
3. Turpināt uzlabot bibliotēkas krājuma kvalitāti, atjaunot un ar jauniem izdevumiem papildināt daiļliteratūras, uzziņu literatūras un bērnu grāmatu krājumu.
4. Apkopot un saglabāt vietējās nozīmes kultūras mantojumu.
5. Saglabāt un uzturēt sabiedrībā interesi par grāmatu.
6. Rosināt bērnu interesi par lasīšanu.
7. Iespēju robežās sniegt atbalstu iedzīvotājiem jauno informācijas tehnoloģiju apguvē.
8. Popularizēt bibliotēku sociālajās vietnēs.
9. Kvalitatīvi apkalpot ikvienu bibliotēkas lietotāju.

3. Bibliotēkas stipro un vājo pušu analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Bibliotēka atrodas pilī. • Liela, plaša, gaiša telpa lietotāju apkalpošanai. • Pārdomāti veidots kvalitatīvs krājums, kas regulāri tiek papildināts. • Automatizēts darba process • Bezmaksas internets, bezvadu interneta pieslēgums • Pieejams tehnoloģiskais nodrošinājums – kopētājs, printeris, skeneris. • Bezmaksas pieeja datu bāzēm news.lv un letonika.lv. • Regulāra bibliotēkas publicitāte novada presē, novada mājas lapā un 	<ul style="list-style-type: none"> • Datortehnika pamazām noveco, nepietiek finansējuma tās nomaiņai. • Pagastā uz vietas nav datorspeciālista. • Bibliotēka nav pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem. • Samazināts finansējums grāmatu un preses izdevumu iegādei – līdz ar to samazinās arī bibliotēkas darba pamatrādītāji – apmeklējums un izsniegums. • Problēmas ar mikroklimatu bibliotēkas telpās – vasarā – karsti, ziemā – auksti.

<p>sociālajos tīklos draugiem.lv un facebook.com.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laba sadarbība ar tuvākajām bibliotēkām. • Izstāžu un tematisko pasākumu rīkošana. • Norāde par bibliotēkas atrašanās vietu. • Novietnes automašīnām un velosipēdiem. 	
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Veikt lietotāju un iedzīvotāju interešu pētīšanu. • Uzlabot un darīt mūsdienīgāku bibliotēkas iekārtojumu. • Rast līdzekļus tehnoloģiju atjaunošanai. • Nodrošināt plašāku publicitāti par bibliotēkas resursu un pakalpojumu daudzveidību un pieejamību. • Pilnveidot un popularizēt novadpētniecības darbu. • Palīdzēt lietotājiem e-pakalpojumu lietošanas apgūvē. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iedzīvotāju skaita un līdz ar to arī bibliotēkas lietotāju skaita samazināšanās. • Bērni un jaunieši bibliotēku pakalpojumus izmanto skolā vai tās tuvumā, kas samazina bibliotēkas apmeklējumu dzīvesvietā. • Tehniski novecojusi lietotāju datortehnika. • Pieaugot interneta pielietojumam mājsaimniecībās, samazinās datorlietotāju skaits bibliotēkā. • Nepietiekams finansējums dažādu informācijas resursu iegādei. • Internetā plaši pieejamo resursu dēļ samazinās pieprasījums pēc grāmatām un preses izdevumiem.

4. Rīcības plāns

Mērķi	Uzdevumi	Plānotie rezultāti
1. Rast iespēju palielināt līdzekļus krājuma papildināšanai.	Piesaistīt dāvinājumus, ziedojumus, ja iespējams, piedalīties projektu konkursos.	Regulāri ar jaunāko literatūru papildināts kvalitatīvs bibliotēkas krājums.
2. Turpināt reklamēt bibliotēku un bibliotēkas jaunieguvumus novada mājas lapā un sociālajās vietnēs.	Sniegt ziņas par bibliotēku novada mājas lapā, regulāra informācija par bibliotēku sociālajās vietnēs.	Informācija par bibliotēku, tās jaunieguvumiem, pasākumiem un citām aktivitātēm plašai auditorijai.

3. Iegādāties attīstošās galda spēles bērniem, lai nodrošinātu iespēju saturīgi pavadīt laiku bibliotēkā.	Rast līdzekļus galda spēļu iegādei.	Daudzveidīgākas laika pavadīšanas iespējas bērniem bibliotēkā.
4. Aktivizēt bibliotēkā pieejamo datu bāzu izmantošanu.	Informēt lietotājus par bibliotēkā pieejamajām datu bāzēm un to lietošanas iespējām.	Lietotāji vairāk izmanto bibliotēkā pieejamās datu bāzes.
5. Rīkot lasīšanu un grāmatu popularizējošus tematiskos pasākumus un veidot literatūras izstādes.	Regulāri izlikt literatūras izstādes, rīkot tikšanās ar interesantiem cilvēkiem.	Jaunas informācijas sniegšana lietotājiem.
6. Bibliotēkas lietotāju un pagasta iedzīvotāju interešu un vajadzību izpēte, veicot aptaujas.	Izzināt un izpētīt bibliotēkas lietotāju un pagasta iedzīvotāju vajadzības.	Noskaidroto vajadzību apmierināšana.
7. Darbinieka kvalifikācijas celšana.	Piedalīties profesionālās pilnveides pasākumos.	Kvalitatīvāka lietotāju apkalpošana.
8. Radīt bibliotēkā estētiski pievilcīgu vidi un turpināt sniegt kvalitatīvus pakalpojumus.	Rast iespēju uzlabot bibliotēkas vidi un pakalpojumu kvalitāti.	Lietotājiem patīkama vide un kvalitatīvi pakalpojumi.
9. Uzlabot materiāli tehnisko bāzi (lietotāju datori, kopētājs, mēbeles).	Pakāpeniski nomainīt lietotāju datorus un citas novecojušās tehnoloģijas, iegādāties jaunas mēbeles.	Lietotājiem patīkama vide un kvalitatīvi pakalpojumi
10. Turpināt apkopot novadpētniecības materiālus, lai varētu sniegt informāciju par pagastu.	Apzināt un sistematizēt materiālus par ievērojamiem notikumiem un cilvēkiem pagastā.	Regulāri papildināts novadpētniecības materiālu krājums sava pagasta popularizēšanai.

Rīcības plāna mērķu realizēšanai finansējums ir Aknīstes novada pašvaldības budžets un mērķi tiks realizēti laika periodā no 2018.- 2022.gadam.